

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Departementsråden

Stortingets direktør

Tidl. ref.

Vår ref.

2010/02324-26/FD I/ALAA / SVU-SPMP Dato

16 NOV 2010

ANERKJENNELSE AV PERSONELL I UTENLANDSOPERASJONER

Regjeringen har hatt et stort fokus på personell- og veteranområdet siden den tiltrådte. Et bredt spekter av tiltak for å styrke veteranenes rettigheter, oppfølging og anerkjennelse er gjennomført. Dette arbeidet vil bli videreført gjennom regjeringens handlingsplan som vil bli lansert i 2011. Regjeringen ønsker en mer aktiv, synlig og helhetlig oppfølging av personell som har deltatt i utenlandsoperasjoner. Dette inkluderer både tidligere og kommende veteraner. Markeringer og seremonier representerer en verdig takk for innsatsen til våre soldater og deres nærmeste.

Anerkjennelse er ett av de sentrale satsingsområdene i St.meld. nr. 34 (2008-2009) *Fra vernepliktig til veteran*, og en betydningsfull del av arbeidet med å styrke ivaretagelsen av personell som deltar i utenlandsoperasjoner. Stortinget har en viktig rolle i flere tiltak som bidrar til økt anerkjennelse ved å bidra til en tydeligere og bredere politisk profil ved ulike arrangementer.

Regjeringen ønsker å synliggjøre et livslangt ansvarsforhold fra samfunnets side overfor våre veteraner. Dette er et samfunnsansvar, og ikke noe Forsvaret kan stå alene om. Noen soldater opplever manglende verdsettelse av innsatsen når den offentlige debatten om oppdrag i utlandet preges av skepsis og kritikk. De aller fleste gir samtidig klart uttrykk for at en synlig takk for innsatsen fra omgivelsene og samfunnet er av stor betydning for identitet, motivasjon og stolthet. Det avgjørende i denne saken er at vi på den ene siden evner å skille mellom en åpen debatt rundt et vanskelig oppdrag, og på den andre siden anerkjennelsen til soldatene for den innsatsen de gjør. Vår anerkjennelse må derfor være synlig og ha en klar profil, både i form av konkrete handlinger og tilbud til veteranene.

Regjeringen ønsker spesielt å styrke følgende områder i form av synlige og konkrete tiltak. Her nevnes spesielt arrangementer hvor det er naturlig at Stortinget har en rolle:

8. mai: Frigjøringsdagen og nasjonal veterandag. Denne dagen representerer frigjøring og

fred, og den knytter ulike generasjoner sammen. Regjeringen ønsker å gjøre 8. mai til en mer markant og profilert dag, med bruk av minnesmerker, Forsvarets festninger, museer og musikk; og med fokus på både nye og tidligere veteraner. Merkedagen bør involvere hele samfunnet og pårørende i større grad enn i dag. Regjeringen vil, i samarbeid med Forsvaret og veteranorganisasjonene, fra 2011 gjennomføre et årlig nasjonalt arrangement med høy profil, som også legger til rette for lokale markeringer. Regjeringen vil ha vertskapsrollen i markeringen av veterandagen med deltakelse av statsminister og forsvarsminister. Stortingets president vil også bli invitert. I tillegg er det naturlig at leder for utenriks- og forsvarskomiteen har en rolle denne dagen.

Første søndag i november er Forsvarets minnedag. Dette er en dag, for å ære, sørge over, og vise respekt for personell som har omkommet i tjeneste, både nasjonalt og i utlandet. Dagen bør være en fast årlig tradisjon som gjennomføres med et nasjonalt arrangement på Akershus festning, i tillegg til lokale arrangementer. Forsvaret har ansvaret for denne dagen, med forsvarssjefen som vert. Forsvarssjefen opplyser at Kongehuset har signalisert at de ønsker å delta på minnedagen. Regjeringen vil være representert, normalt ved forsvarsministeren. Stortingspresidenten og leder for utenriks- og forsvarskomiteen vil bli invitert.

Medaljeseremonier. Vi har tatt i bruk våre nasjonale festningsverk som ramme for medalje-parader for personell som har gjennomført utenlandstjeneste. Regjeringen, ved en statsråd, vil fortsatt være representert ved de 8 største medaljeseremoniene. På bakgrunn av en tydeligere profil på veterandagen 8. mai og Forsvarets minnedag, er det ikke planlagt å legge opp til deltakelse fra Stortinget på disse paradene.

Båremottak av falne. Regjeringen, primært ved forsvarsministeren, tentativt ved en annen statsråd, vil være representert ved båremottak. Stortinget vil bli invitert ved lederen for Utenriks- og forsvarskomiteen.

Den skisserte deltakelsen på disse arrangementene bør være normen, men det kan selvfølgelig oppstå spesielle situasjoner som medfører behov for å avvike dette noe. Jeg håper på fortsatt godt samarbeid med Stortinget i det forestående arbeidet med å implementere anerkjennende tiltak.

Med hilsen

Erik Lund-Isaksen
Departementsråd